

Schmittius:
Systematica
descriptio her-
barum de
actionibus.

~~Comm.~~
G. 33 num. 2

D. IO. LVDOVICI SCHMIDII

INSTIT. PROF. PVBL. ORDIN. CVR. PROVINC. SAX. COMM.
FACVLT. IVRID. AC SCABIN. COLLEGII
ADSESSORIS

1768

SYSTEMATICA
DESCRPTIO

DOCTRINAE

DE

ACTIONIBVS

272
S

Kd 123

IENAE

SVMTIBVS VIDVAE IO. RVD. CROEKERI

CIO IO CCLXVIII.

KONFRIED
UNIVERS.
ZVHALIE

PRAEFATIO

In decennio, per quod haecenus b. IVSTI HENNINGII BOEHMERI *doctrinam de actionibus* auditoribus meis proposui, saepius plurimi a me petierunt, ut eius sciagraphiam, quam in praelectionibus meis calamo excipere solebant, prelo subiicerem. Animaduerti quoque, quod actiones, quemadmodum iura, ita possint tradi commodissime, si primum leui ac simplici via, post deinde diligentissima atque exactissima interpretatione singula exponantur, ne alioquin, prout imperator §. 2. *I. de iustit. et iur.* loquitur, si statim ab initio rudem adhuc et infirmum animum studiosi, mul-

P R A E F A T I O

titudine ac varietate rerum oneramus, duorum alterum,
 aut desertorem studiorum efficiamus, aut cum magno labo-
 re, saepe etiam cum diffidentia, quae plerumque iuue-
 nes auertit, serius ad id perducamus, ad quod leuiori via
 ductus, sine magno labore, et sine vlla diffidentia maturi-
 us perduci potuisset. Quamobrem, vt studium auditorum
 meorum et hac in re omnibus viribus promouerem, reui-
 di schedas meas, vt typis exprimi possent. Hinc, omnes
 actiones denuo in genera sua curatius digerere, ac eorum
 generum quasi quaedam membra disperire, et ita cuique
 actioni iustum locum assignare, omnem operam adhibui.
 Idque eo magis, quo omnia eo melius memoriae manda-
 ri et in obuientibus facti speciebus actiones, quae ideo
 competunt, celerius inuestigari et caute eligi possint. Quum
 vero vberior huius meae descriptionis explanatio in ipsa
 laudata BOEHMERI doctrina quaerenda sit, ac finis meus
 eo spectet, vt studiosa iuuentus illam tam repetendo, quam
 elaborando magis magisque in vsus suos conuertat, sem-
 per locum, vbi illa statim reperiri potest, ita addidi,
 vt *numerus primus*, SECTIONEM, *secundus*, CAPVT, *ter-*
zius, PARAGRAPHVM indicet. Scribebam Ienae, mense
 Februario, anno MDCCCLXVIII.

S Y S T E -

SYSTEMATICA
DESCRPTIO
DOCTRINAE
DE
ACTIONIBVS

DOCTRINA DE ACTIONIBVS est *explanatio remedium iuris, quibus ius nostrum in iudicio persequimur.*

Haec considerari potest
quoad scripta eam illustrantia et ipsa eius praecepta

- A) *scripta eam illustrantia*
intuitu tam actionum, quam exceptionum
1) *actionum*, et quidem *tam in genere, quam in specie,*
ratione cuiuslibet actionis habita
1) *in genere.*

Quo spectant scripta *antiqui, medii et noui temporis*

- a) *antiqui temporis*, seculo decimo quinto et sexto

Huc referri possunt

- 1) IO. CRISPI *tract. de actionibus.* Venet. 1498. fol.
- 2) IO. DE BLANASCO *comment. super tit. de actionibus.* Lugd. 1503. fol.
- 3) IASON MAGNI *comment. ad tit. instit. de actio-*

SYSTEMATICA DESCRIPTIO

actionibus. Lugd. 1536. edit. nou. Francof. 1609.

- 4) VDALK. ZASIVS *de actionibus.* Basil. 1536. fol.
- 5) IO. OLDENDORPII *actionum forensium progymnasmata in VII classes distincta.* Colon. 1543. fol. edit. nou. Francof. 1677.
- 6) IO. FERRARIENSIS *formulae contractuum et actionum.* Lugd. 1546.
- 7) PHIL. MELANCHTON *collatio actionum forensium et atticarum et romanarum.* Vi-temb. 1546. 8.
- 8) *Tractatus diuersorum auctorum de actionibus.* Tom. II. Lugd. 1567. fol.
- 9) HVGO DONNELLVS *ad tit. Instit. de actionibus.* Antwerp. 1581.
- 10) IACOB CVIACIVS *de actionibus et appellationibus.* Francof. 1600.

b) *medii temporis, seculo decimo septimo*

In quo prodierunt

- 1) MATTH. WESSENBECII *comment. de actionibus et interdictis.* Lichae 1602.
- 2) LVD. GOMESSII *comment. ad difficilem et utilissimum tit. instit. de actionibus.* Francof. 1604. 8.
- 3) HENN. HAMMELII *repetitio actionum ad forensium usum accommodata.* Francof. 1611. 4.
- 4) REINHARDI BACHOVII *tract. de actionibus.* Francof. 1623. 4.
- 5) GODOFR. FIBIGII *collegium actionum Bachouianarum VIII. dissert. exhibitum.* Ien. 1637. 4.
- 6) GVIL. LVDWELLI *tract. de actionibus.* Alr. 1656. 4.
- 7) BARTH. LEONH. SCHWENDENDÖRFFERI *expo-*

- expositio actionum forensium.* Lips. 1674. 4.
- 8) QVIR. SCHACHERI *collegium practicum iuxta titulos Pandectarum iuris civilis continua serie connexos, conceptum, vstitissimis actionum et exceptionum formulis instructum.* Lips. 1678. 4.
- 9) IO. FRID. BOECKELMANNI *tract. de actionibus.* Lugd. 1687.
- 10) SAM. STRYCKII *tract. de actionibus forensibus inuestigandis et caute eligendis vt et de actionum praescriptione, nec non de iuribus et actionibus cessabilibus.* Lips. et Francof. 1685. edit. nou. Vitemb. 1738. 4.

Hunc tractatum iusto acrius perstrinxit NIC. CHRISTOPH. DE LYNCKER sub nomine KAROLI SYLBINDI NICEI *monita plus quam quinque millia, quibus totidem et amplius errorum, absurdorum et deliquiorum tractatus SAM. STRYCKII de actionibus forensibus cet. conuincitur.* Francof. 1699. 4.

c) *noui temporis, seculo decimo octauo*

In quo inclaruerunt

- 1) IUSTI HENNINGII BOEHMERI *doctrina de actionibus.* Halae 1710. 8. edit. nou. 1756. 8.
- 2) DIETER. GOTTHARD. ECKARDI *examen actionum forensium. Par. II- XII.* Lips. 1724-1730. 8.
- 3) IO. HENNR. ROTHERI *practica forensis actionum et exceptionum vna cum actionum affinibus et praescriptionibus formulisque in curia receptis.* Lips. 1727. 4.
- 4) IO. HIER. HERMANN'S *Einleitung zu den actionibus.* Ien. 1732. 8. edit. nou. 1737. 8.

5) FRANZ,

- 5) FRANC. VALER. DE HAVER *memoriale actionum et interdicatorum quotquot in iure occurrunt, iuxta ordinem IOACH. HOPPII commentationem exhibitum.* Wetzl. 1741. 4.
- 6) A. A. CLAR *Abhandlung von der Klage, wobey nicht nur das gemeine Recht, sondern auch die Braunschweigischen Gerichtsordnungen zum Grunde geleyet worden.* Goetting. 1756. 4.
- 7) GODOFR. DAN. HOFFMANNI *diss. collectionem actionum earumque diuisionem continens.* Tubing. 1757. 4.
- 8) IO. ANDR. FROMMANNI *tract. de actionibus per diuisionum hinc inde occurrentium delineationem.* Tubing. 1758. 4.

2) *in specie*, ratione cuiuslibet actionis habita.

De quibus in praelectionibus suo loco.

II) *exceptionum*, et quidem *tam in genere, quam in specie*, ratione cuiuslibet exceptionis habita.

1) *in genere*

Quo spectant scripta antiqui, medii et noui temporis

a) *antiqui temporis*, seculo decimo sexto

Huc referri possunt

- 1) PAVL. PARISIUS *in tit. Decretalium de exceptionibus.* Venet. 1522. fol.
- 2) NIC. VIGELII *exceptiones forenses.* Basil. 1557. 8.
- 3) CONRAD. MAUSERI *comment. in tit. de exceptionibus.* Vitemb. 1569. 4.
- 4) INNOCENTII IV. *tract. de exceptionibus.* Colon. 1576. 8.

5) IO.

- 5) IO. ZANGER *ad tit. Inst. de exceptionibus* Vitemb. 1586. edit. nou. cura et cum praefatione HENR. CHRIST. L. B. DE SENCKENBERG. Francof. 1733. 4.
 - 6) NIC. CISNERVS *de actionibus et exceptionibus* Spirae. 1588. 8.
 - 7) IO. GVOERNERI *exceptiones iuris forenses*. Francof. 1597. 8.
 - 8) CAR. DE GRASSIS *liber de exceptionibus*. Venet. 1600.
 - 9) IO. OLDENDORPII *Enchiridion exceptionum forensium*. Francof. 1600. 8. edit. nou. cum supplementis ANDR. CHRISTOPH. ROESENERI. Lipsi. 1698. 4.
- b) *medii temporis*, seculo decimo septimo

In quo prodierunt

- 1) MATTH. COLERI *comment. de exceptionibus et praescriptionibus*. Ien. 1602. fol.
- 2) IO. ANDR. DORNSPERGER *syntagma iuris de exceptionibus, probationibus* etc. Const. 1606. 8.
- 3) IP. HARPRECHT *de exceptionibus, replicationibus* etc. Tubing. 1619. 8.
- 4) PAVL. AEMILII *tract. de exceptionibus*. Geneu. 1619. 4.
- 5) HENR. HAHN *diss. de exceptionibus tam absolute quam relate ad processum consideratis*. Helmst. 1657. 4.
- 6) QVINT. SEPT. FLORENT. RIVINI *specimen exceptionum*. Lipsi. 1686. 8. edit. nou. Halae 1755. 8.

c) *noui temporis*, seculo decimo octauo

Quae sunt

B

1) PAVL.

- 1) PAVL. CIESII *manuale exceptionum forensium*. Rostoch. 1724. 12.
 - 2) IO. HENR. ROTHERI *practica forensis actionum et exceptionum*. Lips. 1727. 4.
 - 3) IO. HIER. HERMANN'S *Einleitung zu den exceptionibus forensibus oder gerichtlichen Ausflüchten*. Jen. 1733. 8. edit. nou. 1739. 8.
- 2) *in specie*, ratione cuiuslibet exceptionis habita.

De quibus in praelectionibus suo loco

- B) *ipsa eius praecepta, tam generatim, quam speciatim.*
De quibus statim in sequentibus.

SECTIO I.

DE

INDOLE ACTIONVM PECVLIARI

1) GENERATIM

Quoad quatuor capita, nimirum

- 1) quoad *eius necessitatem et utilitatem*. I. 1. propter
 - a) trituram forensam. I. 1. 1 et 2.
 - b) singularem naturam cuiuslibet actioni propriam. I. 1. 3-5.
 - c) diuersum ipsa remedia proponendi modum. I. 1. 6.
 - d) actionum cumulationem. I. 1. 7.
 - e) varia capita, ad quae in qualibet actione respiciendum est. I. 1. 8.
 - f) officium, quo neque aduocatus neque iudex, sine solida remediorum cognitione, fungi potest. I. 1. 9 et 10.
- 2) quoad *diuersum iura persequendi modum*. I. 2.

1) *in*

1) *in genere*, ratione modi remedia iuris
tam proponendi
quam exercendi

2) *in specie*, ratione

a) *actionis*

1) *stricte sic dictae*. Vbi

a) eius notio indicatur. I. 2. 5.

b) eiusque characteres magis euoluuntur, nimirum

1) quod sit remedium iuris. I. 2. 6-9.

2) quod solenni modo ius sit persequendum. I. 2. 10-14.

Quo differt ab exceptione.

Sumitur autem vocabulum, EXCEPTIO,

vel in sensu lato, quo est defensio, qua quis intentionem aduersarii elidere studet

vel in sensu stricto, quo est, defensio rei, qua intentionem actoris elidere studet

vel tantum quoad respon- sionem ad actionem.

EXCEPTIO DILATORIA

vel quia iudici, de caus-

sa controuersa co-

gnituro, facultas co-

gnoscendi non com-

petit. EXCEPTIO FO-

RI DECLINATORIA

vel alia ex ratione. EX-

CEPTIO DILATO-

RIA IN SPECIE

vel

vel quoad fundamentum agendi.
EXCEPTIO PEREMTORIA.

et quidem

vel ante litis contestationem.
EXCEPTIO LITIS INGRES-
SVM IMPEDIENS.

Huc pertinent omnes exce-
ptiones peremptoriae, quae
in continenti sunt liqui-
dae. Quales sunt, quae vel
nulla probatione indigent,
vel in primo termino, ad
litem contestandam consti-
tuto, statim probari possunt.

vel post litis contestationem. EX-
CEPTIO PEREMTORIA
COMMVNIS.

Cui

vel statim annectenda est. EX-
CEPTIO PEREMTORIA IN
SPECIE SIC DICTA.

Huc pertinent omnes
exceptiones peremptoriae,
quae sunt altioris indagi-
nis, seu non in continenti
liquidae.

vel non, sed quae in ipsa exe-
cutione adhuc opponi pot-
est. EXCEPTIO PEREMTO-
RIA PRIVILEGIATA.

Huc pertinent omnes
exceptiones peremptoriae,
quibus *vel* sententia, ex qua
executio oritur, *vel* ordo e-
xequendi impugnatur, *vel*
creditori

creditori iam satisfactum
esse ostenditur.

- 3) quod persecutio fiat in iudicio. I. 2. 15-18.
4) quod persequamur id, quod nobis debetur. I. 2. 19
2) in genere sumtae. I. 2. 20-24

Qua etiam

- a) mandata petuntur. I. 2. 25-28
b) officium iudicis imploratur. I. 2. 29-38
b) *ipsum modi persequendi*. I. 2. 39
dum remedium proponitur
vel per modum actionis separatim institutae. I. 2. 40
vel per modum reconventionis. I. 2. 41
vel per modum exceptionis. I. 2. 42. et 43
3) quoad *varia actionum genera, earumque indolem*. I. 3.

Quae ita diuiduntur:

ACTIO generatim est *remedium iuris, quo ius perfectum
in iudicio aduersus alterum persequimur*

- 1) est *remedium iuris*

Hocce ius

- a) *vel est ius naturale perfectum. IMPLORATIO*
vel ius positium
aut non scriptum. ACTIO EX MORIBVS
aut scriptum
vel honorarium. ACTIO HONORARIA.
aut praetorium. ACTIO PRAETORIA.
aut aedilicium. ACTIO AEDILITIA
vel civile stricte sicut dictum. ACTIO CI-
VILIS
b) *vel ex sensu legis literali, ACTIO DIRECTA.*
I. 3. 54-59
vel ex mente legis competit. ACTIO UTILIS, non-
nunquam ACTIO IN FACTVM. Alias ACTIO

B 3

IN

IN FACTVM est *actio*, quae neque ex verbis, neque ex mente legis, sed ex aequitate oritur.

2) est *persecutio iuris perfecti*

Hocce ius perfectum

- a) *vel* reipublicae, propter delictum publicum, competit. ACTIO CRIMINALIS seu ACCVSATIO
vel non. ACTIO CIVILIS

In hac ius, quod actor persequitur,
vel reo etiam competit. ACTIO DVPLEX
seu MIXTA.

vel non. ACTIO SIMPLEX.

- b) *vel* est ius personarum. ACTIO PRAEIVDICIALIS
I. 3. 2.

vel ius rerum. ACTIO NON PRAEIVDICIALIS
et quidem

vel ius possessionis. ACTIO POSSESSORIA
seu INTERDICTVM. I. 3. 7.

Quod tendit ad possessionem

- 1) *vel* consequendam, quam nunquam
habuimus, INTERDICTVM ADI-
PISCENDAE POSSESSIONIS

vel continuandam, quam habemus,
INTERDICTVM RETINENDAE
POSSESSIONIS

vel iterum acquirendam, quam ha-
buimus et amisimus. INTERDI-
CTVM RECUPERANDAE POS-
SESSIONIS

- 2) *vel* qualificatam. ACTIO POSSESSO-
RIA ORDINARIA

vel non qualificatam. ACTIO POS-
SESSORIA EXTRAORDINARIA
seu SVMMARIA

vel ius rerum in specie. ACTIO PETITORIA
et quidem

vel

vel ius reale. ACTIO REALIS seu VINDICATIO. I. 3. 3
vel ius personale. ACTIO PERSONALIS, seu CONDI-
 CTIO. I. 3. 4. Quae si contra tertium quem-
 cunque possessorem competit, dicitur. ACTIO
 IN REM SCRIPTA. I. 3. 5.

Ius personale ex lege oritur

vel immediate. CONDICTIO IN SPECIE, seu
 ACTIO PERSONALIS DATIVA

vel mediate, propter antecedens factum obli-
 gatorium. ACTIO PERSONALIS NATIVA.
 et quidem

1) *vel* rei proprium. ACTIO DIRECTA seu
 PRINCIPALIS.

vel alienum. ACTIO ADIECTITIAE QVA-
 LITATIS.

2) *vel* licitum

Quod

vel pollicitatio. ACTIO EX POLLICI-
 TATIONE

vel pactum

aut nudum

Quod, secundum ius romanum
 quidem, nullam actionem, sed
 exceptionem tantum parit. L. 7.
 §. 1. 2. 4. D. de pactis; apud
 nos autem ex illo datur ACTIO
 EX PACTO.

aut non nudum

Quod

vel contractus. ACTIO EX CON-
 TRACTV.

Qui

vel verus

1) *aut* nominatus

a) realis

b) ver.

- b) verbalis
 c) litteralis
 d) consensualis.

Ex quibus omnibus cognominis actio oritur.

aut innominatus. ACTIO
 PRAESCRIPTIS VERBIS

2) *vel* bonae fidei. ACTIO BONAE FIDEI. l. 3. 12-47.
 A qua differt ACTIO ARBITRARIA l. 3. 48-53

vel stricti iuris. ACTIO STRICTI IURIS. l. 3. 12-47.

vel quasi talis. Vbi actiones pro diversitate contractus differant.

vel pactum legitimum. Hoc speciales actiones seu CONDICTIONES EX LEGE producit.

vel pactum adiectum. Hoc eandem actionem parit, quae ex contractu, cui inest, oritur

vel illicitum, praesertim delictum
aut verum

vel publicum. ACTIO CRIMINALIS

vel priuatum. Ex hoc plerumque actio delicto cognominis oritur

aut quasi tale. ACTIO IN FACTVM

vel vtrumque tam ius reale, quam personale. ACTIO MIXTA. l. 3. 6.

c) tendit (vid. pag. 10.)

vel ad id, quod ad patrimonium nostrum

frum pertinet, ACTIO REI PERSECUTORIA. I. 3. 8 et 9.

vel ad poenam nobis adplicandam, ACTIO POENALIS seu POENAE PERSECUTORIA. I. 3. 10 et 11

vel ad vtrumque. ACTIO (POENALIS) MIXTA

3) est *remedium quo ius persequimur* (vid. pag. 10.)
vel secundum modum procedendi ordinarium, ACTIO ORDINARIA, seu SOLEMNIS, seu STRICTE SIC DICTA.

vel non. ACTIO SVMMARIA. Aqd romanos, EXTRAORDINARIA COGNITIO.

4) quoad *modum proponendi actiones in iudicio*. I. 4. (vid. pag. 9.)

Qui fit per libellum

De quo agitur

1) *in genere*

quoad

a) definitionem libelli. I. 4. 2

b) succinctam facti speciem. I. 4. 3 et 4

c) fundamentum seu causam agendi. I.

4. 5 - 7

d) conueniens petitum. I. 4. 8 et 9

e) clausulam salutarem. I. 4. 10.

f) inscriptionem. I. 4. 11.

2) *in specie*

quoad

a) processum mandati. I. 4. 12

b) eius diuisionem. I. 4. 13.

II) SPECIATIM (vid. pag. 6.)

1) *de singulis actionibus seorsim spectatis*. Sect. II.

tam petitoriis. II. 1 - 3. et 5 - 12

quam possessoriiis. II. 4.

2) *de cumulatione actionum*. Sect. III.

C

SECTIO

S E C T I O II.

DE IPSIS ACTIONIBVS SIGILLATIM

DESCRIPTIO I.

D E

ACTIONIBVS PETITORIIS

Actiones petitoriae, seu, quibus non possessionem, sed ipsum ius persequimur, sunt *vel* ordinariae, *vel* extraordinariae.

Primum de ordinariis, deinde de extraordinariis ita agitur, vt ea, quae de his nimis speciales sunt, illis, cuiuslibet doctrinae explendae causa, statim addantur.

A. DE ACTIONIBVS ORDINARIIS.

II. 1-3. et 5-II.

Actionibus petitoriis ipsum ius persequimur. Ius autem est *vel* personarum, *vel* rerum. Inde prout in superioribus iam adnotauimus, ACTIONES PRAEIVDICIALIAES ET NON PRAEIVDICIALIAES. Primum de *illis*, deinde de *his*.

I. DE ACTIONIBVS PRAEIVDICIALIBVS. II. I.

REMEDIA, quae alicui propter statum competunt, sunt *tam* ordinaria, *quam* extraordinaria

D) ORDINARIA

Haec sunt

vel improprie talia.

Quo pertinent IMPLORATIONES INTVITV STATVS.

Quae sunt *actiones*, quibus, *saluo statu*, de *iuribus ex illo* *descendentibus* *controuertitur*.*vel* proprie talia.

Qualia

Qualia sunt ACTIONES PRAEIVDICIALES. I. 1. 2. et 3

Hae sunt ACTIONES, quae alicui propter statum competunt.

Quae

- 1) *ratione finis*, instituuntur
 vel pro asserendo, ACTIO PRAEIVDICIALIS AFFIRMATIVA
 vel pro negando statu. ACTIO PRAEIVDICIALIS NEGATIVA

- 2) *ratione status*, concernunt statum

vel naturalem II. 1. 5. et 6

vel aduentitium II. 1. 5. et 6.

aut aduentitium striete sic dictum

Propter hunc et statum naturalem actiones praeiudiciales, tam affirmatiuae quam negatiuae, locum habent

- 1) si insignes effectus ab eo dependeant et

- 2) legitimus contradictor adfit.

aut civilem, eumque

vel libertatis

Propter quem competunt

- 1) ACTIO DE LIBERALI CAUSSA

tam affirmatiua. II. 1. 7- 10.

quam negatiua II. 1- 11

- a) directa

- b) utilis. II. 1. 12. et 13.

- 2) ACTIO DE LIBERTINATE ET INGENVITATE. II. 1. 14. et 15

vel ciuitatis

Propter quem ACTIO CIVITATIS, tam AFFIRMATIVA quam NEGATIVA competit. II. 1. 21.

C 2

vel

vel familiae

Quae sumitur

vel in sensu lato

Vbi ACTIO PRAEIVDICIALIS tam AFFIRMATIVA quam NEGATIVA intuitu agnationis et cognationis locum habet. II. 1. 37.

vel in sensu stricto

intuitu status

1) *paternitatis et filiationis*. II. 1. 22 - 36

Vbi agitur

a) *vel* super statu filiationis, dum

vel parentibus, quod sint nostri parentes, negatur.

Vbi

aut liberi sunt in possessione *vel* quasi non filiationis,

et

vel patri paternitas negatur.

Quo casu patri ACTIO FILIATIONIS PATERNA AFFIRMATIVA competit. II. 1. 23

vel matri maternitas negatur. Quo casu matri ACTIO FILIATIONIS MATERNA AFFIRMATIVA competit.

aut parentes sunt in possessione *vel* quasi paternitatis *aut* maternitatis

Quo casu parentibus REMEDIUM POSSESSORIVM, liberis autem ACTIO FILIATIONIS NEGATIVA competit. II. 1. 28.

vel

vel liberis, quod sint nostri liberi, negatur.

Et tunc liberi

vel in possessione vel quasi filiationis sunt constituti.

Quo casu liberis REMEDIUM POSSESSORIVM, parentibus autem ACTIO FILIATIONIS PATERNA NEGATIVA competit. II. I. 26. et 27

A qua differt

- 1) ACTIO DE AGNOSCENDO PARTV. II. I. 29. et 30
- 2) ACTIO ALIMENTARIA. II. I. 31-33
- 3) IMPLORATIO OFFICII IUDICIS DE EMANCIPANDIS LIBERIS. II. I. 34
- 4) INTERDICTVM DE LIBERIS DV-CENDIS. II. I. 35. et 36.

vel non

Quo casu liberis ACTIO FILIATIONIS AFFIRMATIVA competit. II. I. 24

b) *vel* super statu patriae potestatis. II. I. 25.

Vbi

vel patri, quod liberi sub patria potestate existant, negatur

Quo casu

vel liberi sunt in possessione vel quasi libertatis.

Tunc patri ACTIO DE PATRIA POTESTATE NEGATIVA competit, qua liberos sui iuris esse negat

vel pater est in possessione vel quasi patriae potestatis

C 3

Tunc

Tunc liberis ACTIO DE PATRIA
POTESTATE AFFIRMATIVA pro-
dest, qua, se sui iuris esse, adfir-
mant.

vel liberis, quod sub patria potestate existant,
negatur.

Hoc, ob commoda patriae potestatis,
raro obuenit.

2) *coniugalis* (vid. pag. 16.)

vel iam initi. II. I. 38-44

Vbi

aut ipse status coniugalis in controuerfiam dedu-
citur

et quidem

vel ita, vt iterum tollatur

aut ex causa nullitatis. QVERELA NVL-
LITATIS MATRIMONII. II. I. 44.

aut ex causa diortii. ACTIO DIVORTII. II.
I. 42. speciatim ACTIO DESERTIONIS.
II. I. 43.

vel non.

Hoc casu status coniugalis

vel affirmatur

Vbi asserens

vel in quasi possessione status coniugalis
est constitutus.

Tunc ei REMEDIUM POSSESSORI-
VM, veluti ACTIO SPOLII competit.
II. I. 40.

vel non. Hoc casu ACTIONE EX STATV
CONIUGALI AFFIRMATIVA vtitur.
II. I. 38

vel negatur

Vbi negans

vel

vel in quasi possessione status coniugalis est constitutus.

Tunc negans ACTIONE EX STATV CONIUGALI NEGATIVA vtitur. II. I. 38

vel non. Tunc alter contra negantem ACTIONE EX STATV CONIUGALI AFFIRMATIVA vtitur. II. I. 38.

aut tantummodo quaedam iura, quae ex hoc statu fluunt. (vid. pag. antec.)

Vbi remedia

tam petitoria, veluti IMPLORATIO INTVTV STATUS CONIUGALIS. II. I. 39

quam possessoria, veluti ACTIO SPOLII. II. I. 40

et praeterea ACTIO SAEVITIARVM locum habet. II. I. 41.

vel nondum initi, sed tantum promissi. II. I. 45-47 (vid. pag. antec.)

Vbi

vel ad dissoluenda sponsalia agitur, et quidem

vel ex causa nullitatis sponsaliorum, ACTIO NULLITATIS SPONSALIORVM

vel ex causa repudii, ACTIO REPVDII. II. I. 45.

vel ad consummanda sponsalia. ACTIO MATRIMONIALIS. II. I. 46. et 47

A qua differt IMPLORATIO propter consensum in celebranda sponsalia a parentibus vel curatoribus denegatum. II. I. 48.

3) *herilis* (vid. pag. antec.)

Vbi

vel super ipso statu inter dominum et seruum litigatur.

Inde

SYSTEMATICA DESCRIPTIO

Inde ACTIO DE LIBERALI CAUSSA. De qua iam supra. II. I. 9-13. actum est. *vel non.*

Inde ACTIO DE SERVO CORRUPTO et directa. II. I. 49 et utilis. II. I. 50-52,

II) EXTRAORDINARIA (vid. pag. 14.)

Ad quae pertinet

- 1) *Pronocatio ex l. diffamari C. de ingenuis manumissis.* II. I. 16.
- 2) *Remedium ex l. 14. C. de agricolis et censibus.* II. I. 17.
- 3) *Interdictum de libero homine exhibendo.* II. I. 18-20.

II. DE ACTIONIBVS NON PRAEIV-DICIALIBVS.

Actiones non praeiudiciales sunt actiones, quibus ius rerum persequimur. Hoc est *vel reale, vel personale.* Inde ACTIONES REALES ET PERSONALES. Primum de *illis*, deinde de *bis*.

A. DE ACTIONIBVS REALI-BVS. II. 2 et 3.

ACTIONES, quae intuitu iurium realium competunt, sunt,

vel PRAEPARATORIAE

Quo spectat ACTIO AD EXHIBENDVM. II. I. 2-6.

vel PRINCIPALES

Quibus ipsum ius reale persequimur, et quidem

1) DOMINIVM. II. 2. 7-31

vel verum. REI VINDICATIO.

Quae

aut directa. II. 2. 7-10.

A qua

A qua differt ACTIO IN FACTVM, II. 2. 11-15
aut utilis. II. 2. 16-18.
vel putativum. ACTIO PVBLICIANA II. 2. 19-22.
vel fictum.

Inde

1) ACTIO RESCISSORIA. II. 2. 23-25

Quae

vel realis

vel personalis. II. 2. 23. not. z).

2) ACTIO PAULIANA. II. 2. 26-31.

Quae

vel realis. II. 2. 27. et 28

vel personalis II. 2. 29. et 30

2) SERVITVTEM. II. 2. 32-49. (vid, pag. 20.)

Agitur de feruitute

vel demum constituenda.

ACTIO PERSONALIS *ad quasi*
tradendam feruitutem

vel iam constituta

et quidem

vel tantum de iuribus ad illam pertinentibus,
 salua feruitute *l. u. pr. D. quemadm. feruit.*
amitt. IMPLORATIO OFFICII IVDICIS

vel de ipsa feruitute

et quidem

vel pro afferenda feruitute. ACTIO CON-
 FESSORIA

Quae

vel directa. II. 2. 32-39

vel utilis. II. 2. 46-47

vel pro neganda feruitute. ACTIO NE-
 GATORIA

D

Quae

Quae

vel directa. II. 2. 40-45

vel vtilis. II. 2. 48-49

3) IUS HEREDITARIUM. II. 3. (vid. pag. 21.)

Cuius intuitu obtinent
remedia

tam prouisionalia. Quo spectat IMPLORATIO PRO
ADIPISCENDA ADMINISTRATIONE BONO-
RUM SUB CAUTIONE. II. 3. 2.

quam non prouisionalia

Quae

vel possessoria

Quo spectant, intuitu successoris vniuer-
salis,

1) *interdictum quorum bonorum*

a) directum. II. 3. 3.

b) vtile. II. 3. 4.

2) *remedium ex l. fin. C. de edicto D. Hadria-
ni tollendo. II. 3. 5-7.*

3) *remedium ex edicto Carboniano. II. 3. 8-10.*

4) *imploratio pro obtinenda missione in pos-
sionem, quae fit ventris nomine. II. 3.
11-15.*

vel petitoria. II. 3. 16. *seqq.*

Quibus agitur de successione vel obtinen-
da, vel in poenam auferenda

A) *de successione obtinenda, et quidem vel
in hereditate, vel in re singulari*

1) in hereditate

vel ita, vt adquiratur

aut tota HEREDITATIS PETITIO

Qua hereditas petitur vel sub sin-
gulari qualitate, vel non

a) non

a) non sub singulari qualitate, HEREDITATIS
PETITIO SIMPLEX

Quae competit

vel ex iure ciuili, HEREDITATIS PETI-
TIO CIVILIS
et quidem

vel ex fidecommisso. HEREDITATIS
PETITIO FIDECOMMISSARIA.
II. 3. 26. et 27

vel non, et hoc casu

aut directe HEREDITATIS PETI-
TIO DIRECTA. II. 3. 16-19

aut vtiliter. HEREDITATIS PETI-
TIO VTILIS. II. 3. 21. et 22.

vel ex iure praetorio. HEREDITATIS
PETITIO PRAETORIA seu POSSESSO-
RIA. II. 3. 23-25

vel ex conuentione. HEREDITATIS PE-
TITIO CONVENTIONALIS. II. 3. 28.
et 29

b) sub singulari qualitate. HEREDITATIS
PETITIO QUALIFICATA

Qualis est

1) QVERELA INOFFICIOSI TESTAMEN-
TI. II. 3. 30-39

A qua differt

1) CONDICTIO *ex l. 30. et 36. C. de
inoffic. testam.* II. 3. 40.

2) ACTIO CALVISIANA ET FAVIA-
NA VTILIS. II. 3. 41.

3) QVERELA INOFFICIOSAE DO-
NATIONIS. II. 3. 42-45.

D 2

4) QVE-

SYSTEMATICA DESRIPTIO

4) QVERELA INOFFICIOSAE DOTIS
II. 3. 46. et 47

5) ACTIO AD SUPPLEMENTVM LEGI-
TIMAE. II. 3. 48.

II) QVERELA NVLLITATIS TESTAMENTI.
II. 3. 49-51.

aut eius pars. (vid. pag. 22.) HEREDITATIS
PETITIO PARTICVLARIS

et quidem

vel quota, HEREDITATIS PETITIO PAR-
TICVLARIS REGVLARIS. II. 3. 20

vel non. HEREDITATIS PETITIO PARTI-
CVLARIS IRREGVLARIS. II. 3. 52

A qua differt CONDUCTIO EX CON-
STITVTIONE DIVI PII. II. 3. 53.

vel ita vt diuidatur. (vid. pag. 22.) ACTIO FA-
MILIAE ERISCVNDAE. II. 3. 54-62

A qua differt CONDUCTIO *ex l. 3. C. com-
munia vtriusque iudicii.* II. 3. 63.

2) in re singulari. II. 3. 64-93. (vid. pag. 22.)
intuitu fuccefforis

vel vniuersalis. Cui INTERDICTVM QVOD LE-
GATORVM competit. II. 3. 64-66.

vel singularis. Cui competit

1) INTERDICTVM DE TABVLIS EXHIBENDIS.
II. 3. 67

2) REI VINDICATIO. II. 3. 68.

3) ACTIO CONFESSORIA. II. 3. 68.

4) ACTIO PERSONALIS EX TESTAMENTO DI-
RECTA. II. 3. 69-71. et 77.

5) ACTIO HYPOTHECARIA. II. 3. 72. et 73.

6) ACTIO EX TESTAMENTO VTILIS, seu
ACTIO LEGATORVM. II. 3. 74.

A qua

A qua differunt

- a) REMEDIUM *de postulatione edicti, ut legatorum seu fideicommissorum nomine caueatur.* II. 3. 78-83.
 b) REMEDIA *pro obtinenda quarta Facidia.* II. 3. 84-91.
 c) REMEDIUM *pro consequendo fideicom-
 misso conuentionali.* II. 3. 92.
 d) ACTIO *ad modum implendum.* II. 3. 93.

B) *de successione in poenam auferenda.* (vid. pag. 22.)
vel quia se illa indignum fecit. ACTIO SVC-
 CSSIONIS PRIVATORIA. II. 3. 94. et 95
vel ob specialem dolum. ACTIO DE DOLO.
 II. 3. 96.

4) PIGNVS. (vid. pag. 22.)

Propter quod creditori competit
 remedium

tam petitiorium, ACTIO HYPOTHECARIA. II.
 3. 97-102.

Quae

vel SERVIANA

vel QVASI SERVIANA seu ACTIO SERVI-
 ANA VTILIS

Qualis quoque est in Saxoniam ACTIO AR-
 RESTI, *die Arrest* seu *Kummer-Klage.*
 II. 3. 106. et 107

quam possessorium. INTERDICTVM SALVIA-
 NVM. II. 3. 103-105
*et directum
 et vtile.*

B) DE ACTIONIBVS PERSONALIBVS
 ACTIONES PERSONALES considerantur
 quoad

1) eius naturam. II. 5. 1, et 2

D 3

2) eius

SYSTEMATICA DESCRIPTIO

2) eius divisionem. II. 5. 3-5.

Oritur nempe actio personalis ex lege
vel mediate, propter antecedens factum obli-
 gatorium. ACTIO PERSONALIS NATIVA
vel immediate. ACTIO PERSONALIS DATIVA

I. DE ACTIONIBVS PERSONALIBVS DATIVIS
 feu IMMEDIATE EX LEGE COMPE-
 TENTIBVS

Actio personalis immediate ex lege
 competit

aut nullo plane concurrente facto. ACTIO PERSONA-
 LIS DATIVA IN SPECIE. II. 5. 6

aut illo quidem concurrente, est tanquam causa re-
 mota, vbi aequitas naturalis, ne quis cum damno
 alterius fiat locupletior, a iure confirmatur
 et quidem

vel iure praetorio. ACTIO IN FACTVM. II.
 5. 7-14

vel iure ciuili nouiori. CONDICTIO.
 de qua

a) in genere. II. 5. 15-19

b) in specie de

CONDICTIONE

- 1) CAUSA DATA CAUSA NON SECUTA. II. 5. 20-22
- 2) OB TURPEM VEL INIVSTAM CAUSAM. II. 4.
 23-25
- 3) INDEBITI. II. 4. 26-33
- 4) SINE CAUSA. II. 4. 31-33
- 5) FVRTIVA. II. 4. 34-38
- 6) EX LEGE. II. 4. 39-43
- 7) TRITICARIA. II. 4. 44-51
- 8) DE EO QVOD CERTO LOCO. II. 4. 52-54.

II. DE

II. DE ACTIONIBVS PERSONALIBVS NATIVIS
 seu MÉDIATE EX LEGE COMPETENTIBVS.

Actiones personales nativae, oriuntur, prout supra Sect. I. cap. III. iam praeoccupavimus, *vel ex facto rei proprio, vel ex facto alieno.* Si prius, ACTIONES DIRECTAE, si *posterius*, ACTIONES ADIECTITIAE QUALITATIS vocantur. Primum de *illis*, deinde de *his*.

A. DE ACTIONIBVS PERSONALIBVS
 DIRECTIS.

Actiones personales directae oriuntur ex facto rei proprio, eoque *aut licito aut illicito.* Primum de *iis*, quae ex facto licito, deinde de *his*, quae ex facto illicito oriuntur.

I. DE ACTIONIBVS PERSONALIBVS
 EX FACTO LICITO COMPETENTIBVS

Factum licitum, ex quo actio personalis competit, est *vel pollicitatio, vel pactum.* Hocque est *vel nudum, vel non nudum.* Pactum non nudum est *vel pactum adiectum, vel pactum legitimum, vel contractus.* De singulis in sequentibus.

A. DE ACTIONIBVS PERSONALIBVS EX POLLICITATIONE ET FACTO

I) de ACTIONE EX POLLICITATIONE. II. 7. 1-3.

II) de ACTIONE EX FACTO

1) in genere. II. 7. 4-10.

2) in specie

a) de *actione ex pacto adiecto.* II. 7. 11.

b) de *actione ex pacto legitimo, tam praetorio, quam legitimo in specie tali.* II. 7. 11.

Sigillatim de *actione*

1) *ex pacto dotali.* II. 7. 12. et 13

2) *ex pacto de dote petenda*

3) *ex stipulatu pro dote repetenda.* II. 7. 14-17

4) *ex*

- 4) *ex donatione*, seu, de *conditione ex l. 35. C. de donationibus*. II. 7. 18. et 19
- 5) *de constituta pecunia*. II. 7. 20-23
- 6) *pro ferendo laudo*. II. 7. 24-28
- 7) *in factum de recepto*. II. 7. 29-34
- 8) *in factum ex iureiurando*. II. 7. 35.
- 9) *ex l. ult. C. de sponsalibus*.

B. DE ACTIONIBVS PERSONALIBVS
EX CONTRACTIBVS

Contractus sunt *vel veri, vel quasi contractus*. Contractus veri sunt *vel nominati, vel innominati*. Itaque de singulis actionibus eo ordine, quo contractus se excipiunt, agendum est

I. DE ACTIONIBVS EX CONTRACTIBVS NOMINATIS.

ACTIONES EX CONTRACTV NOMINATO considerantur

- I) in genere. II. 8. 1.
- II) in specie, quoad singulas species contractus nominati
Hae sunt CONTRACTVS

1) REALES

Cuius species sunt

- a) *mutuum*. Inde CONDICTIO CERTI EX MUTVO.
II. 8. 2-12.
- b) *commodatum*. Inde ACTIO COMMODATI
 - 1) DIRECTA. II. 8. 13-15
 - 2) CONTRARIA. II. 8. 16-18.
- c) *depositum*. Inde ACTIO DEPOSITI
 - 1) DIRECTA. II. 8. 19-29
 - 2) CONTRARIA. II. 8. 30.
- d) *pignus*. Inde ACTIO PIGNERATICIA
 - 1) DIRECTA. II. 8. 31-35
 - 2) CONTRARIA. II. 8. 36.

2) VERBALES

Quorum primaria species est

stipu-

Stipulatio Inde ACTIO EX STIPVLATV
Stipulationis species sunt

- 1) *correalis obligatio*. II. 8. 38-41.
- 2) *fideiuffio*. II. 8. 42-52.
- 3) *nouatio* II. 8. 53.
- 4) *delegatio* II. 8. 54. et 55.
- 5) *expromissio* II. 8. 56.

3) LITTERALES

Inde CONDUCTIO CERTI EX LITTERIS SEV EX CHI-
ROGRAPHO. II. 8. 57-61.

A qua differt QVERELA NON NVMERATAE PECV-
NIAE. II. 8. 62.

4) CONSENSVALES

a) secundum ius romanum

1) *emptio venditio*. Inde

a) ACTIO EMTI. II. 8. 63-72. 85. et 86.

A qua differt

1) ACTIO REDHIBITORIA. II. 8. 73-78.

2) ACTIO AESTIMATORIA seu QVANTI MI-
NORIS. II. 8. 79-82.

3) QVERELA LAESIONIS ENORMIS II. 8.
83. et 84.

b) ACTIO VENDITI. II. 8. 87-91 et 94.

A qua differt

ACTIO EX RETRACTV. II. 8. 92 et 93.

2) *locatio conductio*. Inde

a) ACTIO CONDVCTI. II. 8. 95-102.

b) ACTIO LOCATI. II. 8. 103-112.

Cuius species est ACTIO ONERIS AVERSI. II.
8. 113.

E

A

A qua differt

- 1) ACTIO PRAESCRIPTIS VERBIS *propter coloniam partiariam* II. 8. 114.
- 2) ACTIO COLONARIA. II. 8. 115.
- 3) *emphyteusis*. Inde ACTIO EMPHYTEUTICARIA. II. 8. 116-118.
- 4) *societas*
Inde ACTIO PRO SOCIO. II. 8. 119-125.
- 5) *mandatum*
Inde ACTIO MANDATI
 - a) DIRECTA. II. 8. 126-130.
 - b) CONTRARIA II. 8. 131-133.
- b) *secundum ius germanicum*
Quo pertinet *contractus assicurationis* II. 8. 134.
Inde ACTIO EX ASSECVRATIONE
 - 1) aduersus assicuratum. II. 8. 135.
 - 2) aduersus adsecuratorem II. 8. 136.

II. DE ACTIONIBVS EX CONTRACTIBVS INNOMINATIS.
(vid. pag. 28.)

ACTIONES EX CONTRACTV INNOMINATO considerantur

- I) in genere II. 9. 1.
et consistunt in ACTIONE PRAESCRIPTIS VERBIS. I. 9. 2, 3.
et 15.
- II) in specie, quoad singulas species contractus innominati
Sunt enim CONTRACTVS INNOMINATI,
vel IRREGVLARES
Quo pertinent
 - 1) *contractus aestimatorius*
Inde ACTIO AESTIMATORIA. II. 9. 4-6.

2) *per*

2) *permutatio* II. 9. 7-9.

3) *contractus suffragii*. II. 9. 12.

vel REGVLARES

Quo spectant

Contractus

1) *do vt des*. II. 9. 10.

2) *do vt facias* II. 9. 11.

3) *facio vt des* II. 9. 12. et 13.

4) *facio vt facias* II. 9. 14.

A quibus differt

contractus cambialis II. 9. 16. et 17.

III. DE ACTIONIBVS EX QVASI CONTRACTIBVS

(vid. pag. 28.)

ACTIONES EX QVASI CONTRACTV confiderantur

I) in genere. II. 6. 1 et 2.

II) in specie, quoad singulas species quasi contractus.

Hae sunt

1) *negotiorum gestio*. Inde ACTIO NEGOTIORVM GESTORVM. II. 6. 3.

a) DIRECTA II. 6. 4. et 5.

b) CONTRARIA II. 6. 6-8.

2) *curatio funeris alieni*. Inde ACTIO FVNERARIA. II. 6. 9-12.

3) *tutela administratio*. Inde ACTIO TVTELAE. II. 6. 13.

a) DIRECTA. II. 6. 14-19.

A qua differt

1) ACTIO PROTUTELAE. II. 6. 20.

2) ACTIO DE RATIONIBVS DISTRAHENDIS II. 6. 21. et 22.

3) ACTIO CONTRA FALSVM TVTOREM II. 6. 23.

4) ACTIO EX STIPVLATV *contra fideiussores* II. 6. 24.

E 2

5) ACTIO

SYSTEMATICA DESCRIPTIO

- 5) ACTIO SVESIDIARIA DE MAGISTRATIBVS
CONVENIENDIS. II. 6. 25-28.
- 6) ACCVSATIO SVSPECTI TVTORIS. II. 6. 29. et 30.
- b) CONTRARIA II. 6. 31-33.
- A qua differt
- 1) *mandatam sine clausula de exhibendis pupillis.* II. 6. 34.
 - 2) *supplicatio pro auertenda tutela.* II. 6. 35.
- 4) *haereditatis communis administratio.* Inde ACTIO FAMILIAE ERCSVNDAE. De qua iam supra sect. 2. cap. 3. §. 54. seqq. actum est.
- 5) *rerum communium singularium administratio.* Inde ACTIO COMMVNI DIVIDVNDQ. II. 6. 36-40.
- 6) *obscuratio finium.* Inde ACTIO FINIVM REGVNDQ. RVN. II. 6. 41-46.
- 7) *hereditatis aditio.* Inde ACTIO PERSONALIS EX TESTAMENTO. De qua iam supra sect. 2. cap. 3. §. 68. seqq. actum est.
- 8) *litis contestatio.* Inde ACTIO IVDICATI. II. 6. 47-49. Vulgo, sed minus recte, inter quasi contractus quoque referuntur.
- 9) *indebiti solutio.* Inde CONDUCTIO INDEBITI. De qua iam supra sect. 2. cap. 5. §. 26. seqq. actum est.
- 10) *receptio in nauim, couponam vel stabulum.* Inde ACTIO IN FACTVM DE RECEPTO. De qua infra sect. 2. cap. 7. §. 29.

II. DE ACTIONIBVS PERSONALIBVS EX FACTO ILLICITO COMPETENTIBVS (vid. pag. 27.).

Hactenus de actionibus personalibus, quae ex facto licito aduersus alterum competunt. Iam sequuntur actiones personales quae ex facto illicito oriuntur.

De his agitur

- I) in genere II. II. 1.
 - II) in specie, pro diuersitate facti illiciti
- Hoc est

I) *damnum*

I) *damnum contra ius datum*

Inde

- 1) ACTIO AQVAE PLVVIÆ ARCENDÆ
 - a) DIRECTA II. II. 2-6.
 - b) VTILIS II. II. 7.
- 2) IMPLORATIO DE PRAESTANDA CAUTIONE DAMNI INFECTI. II. II. 8.
- 3) ACTIO VIAE REILECTAE VEL RECEPTAE II. II. 12.
- 4) ACTIO ARBORVM FVRTIM CAESARVM II. II. 13.
- 5) ACTIO DE DAMNO IN TURBA FACTO II. II. 14.
- 6) ACTIO IN FACTVM DE DEIECTO VEL EFFVSO. II. II. 15-17.
- 7) ACTIO DE POSITO VEL SVSPENSO II. II. 18.
- 8) ACTIO LEGIS AQVILIAE. II. II. 19-25.
- 9) ACTIO QVADRVPEDARIA. II. II. 26 et 27.
- 10) ACTIO DE PASTV. II. II. 28. et 29.
- 11) ACTIO NOXALIS. II. II. 30.

II) *factum illicitum in negotiis iudicialibus.*

Quo pertinet ACTIO IN FACTVM

- 1) *de eo, quod quis in ius vocatum vi exemit.* II. II. 31.
- 2) *de albo corrupto.* II. II. 32. et 33.
- 3) *si quis sine venia personas, quibus reuerentia debetur, in ius vocavit* II. II. 34.
- 4) *de calumniatoribus.* II. II. 35.
- 5) *contra iudicem litem suam facientem, seu actio de syndicatu.* II. II. 36.

III) *dolus*

Inde

- 1) ACTIO DE DOLO. II. II. 37-40.

E 3

2) ACTIO

SYSTEMATICA DESRIPTIO

- 2) ACTIO IN FACTVM *de alienatione iudicii mutandi causa facta.* II. II. 41.

IV) *metus*

Inde ACTIO QVOD METVS CAUSA. II. II. 42-45.

V) *furtum*

Inde

- 1) CONDICTIO FVRTIVA. De qua iam supra sect. 2. cap. 5. §. 34. seqq. actum est
 2) ACTIO FVRTI. II. II. 46. et 47.
 Speciatim

- a) ACTIO IN FACTVM *ob furtum in nauibus, caupona vel stabulo perpeffum aduersus nauitas caupones et stabularios.* II. II. 48.
 b) ACTIO DE TIGNO IVNCTO. II. II. 49.
 c) ACTIO RERVM AMOTARVM

1) DIRECTA. II. II. 50.

2) VTILIS II. II. 51.

A quibus differt

ACTIO CONTRA PVBLICANOS II. II. 52.

VI) *rapina*

Inde

- 1) ACTIO VI BONORVM RAPTORVM. II. II. 53.
 2) ACTIO *de incendio, ruina, rate, nauis expugnata.* II. II. 54.

VII) *iniuria*

Inde

- 1) ACTIO INIVRIARVM AESTIMATORIA. II. II. 55-58.
 2) ACTIO EX LEGE CORNELIA DE INIVRIIS II. II. 59-60.
 3) ACTIO

a) AD

- a) AD PALINODIAM
- b) AD DEPRECATIONEM
- c) AD DECLARATIONEM HONORIS. II. II.
61-63.

B. DE ACTIONIBVS PERSONALIBVS ADIECTITIAE QUALITATIS.
(vid. pag. 27.)

ACTIONES ADIECTITIAE QUALITATIS considerantur

I) in genere II. IO. I.

II) in specie, pro diuersitate vinculi seu facti obligatorii, ob
quod ex facto alieno aduersus alterum agitur

Istud vinculum seu factum obligatorium in libello
vel exprimitur, ac est

aut PRAEPOSITIO

Inde ACTIO

- 1) EXERCITORIA. II. IO. 2-6.
- 2) INSTITORIA,

tam DIRECTA II. IO. 7 et 8.

quam UTILIS seu QVASI INSTITORIA. II. IO. 9.

aut IVSSVS

Inde ACTIO QVOD IVSSV. II. IO. IO.

aut VERSIO IN REM

Inde ACTIO DE IN REM VERSO

- a) DIRECTA II. IO. II-14.
- b) UTILIS II. IO. 15.

aut CONCESSIO PECVLII

Inde ACTIO

- 1) DE PECVLIO II. IO. 16.
- 2) TRIBVTORIA II. IO. 17.

vel non exprimitur. Quo casu nec secundum ius nouum
libellus reiici potest. II. IO. 18.

B. DE

B. DE ACTIONIBVS SEV PERSECVTIONIBVS
EXTRAORDINARIIS II. 12. (vid. pag. 14.)

Remedia duplici ratione dicuntur ordinaria et extraordina-
ria II. 12. 1.

1) *ratione processus*

Huius intuitu sunt

vel talia, quae secundum processum ordinarium propo-
nenda sunt. REMEDIA ORDINARIA

Huc maxima ex parte remedia in antecedentibus ca-
pitibus proposita pertinent

vel non, sed quibus summarie proceditur

REMEDIA EXTRAORDINARIA

Quo spectant IMPLORATIO

- 1) *pro consequendis alimentis* II. 1. 31.
- 2) *pro cogendo patre ad emancipandum.* II. 1. 34.
- 3) *contra denegationem debiti coniugalis* II. 1. 31.
- 4) *pro separatione quoad thorum et mensam* II. 1. 41.
- 5) *pro supplendo parentum consensu.* II. 1. 48.
- 6) *in actione ad exhibendum.* II. 2. 2. seq.
- 7) *pro impetranda administratione bonorum absen-
tis.* II. 3. 2.
- 8) *pro restitutione fideicommissi.* II. 3. 27.
- 9) *pro modo implendo legatis adiecto* II. 3. 93.
- 10) *in causis possessoriis.* II. 4.
- 11) *in excufatione a tutela.* II. 6. 35.
- 12) *pro cogendo arbitro, ut sua sententia litem di-
rimat.* II. 7. 24.
- 13) *in causis executiuis.* II. 8. 8.
- 14) *contra sequestrum necessarium* II. 8. 27.
- 15) *in causa restitutionis minorum.* II. 12. 3-7.
*ac ecclesiarum, piorum corporum et rerumpubli-
carum,* II. 12. 8.

16) *in*

16) *in salario praeceptorum et honorario aduocatorum.* II. 12. 9.

2) *ratione institutionis*

Huius intuitu sunt

vel talia, quae non in subsidium aliorum remediorum locum habent. REMEDIA ORDINARIA.

Pro quibus remedia in antecedentibus capitibus proposita etiam habenda sunt.

vel talia, quae solummodo in subsidium aliorum deficientium remediorum admittuntur. REMEDIA EXTRAORDINARIA

Huc spectant

1) ACTIONES DOLI ET METVS

2) ACTIONES IN RESTITVTIONE MAIORVM, veluti ACTIO RESCISSORIA.

3) OMNIA REMEDIA PRAETORIA

De quibus in antecedentibus iam actum est.

DESCRIPTIO II.

DE

ACTIONIBVS POSSESSORIIS SEV INTERDICTIS

(vid. pag. 13.)

REMEDIA POSSESSORIA considerantur *tam* generatim, quam speciatim

I) generatim

1) quod possessio non sit species iuris realis. II. 4. 1.

2) quod de ea sine ambagibus ex interdictis litigetur, II. 4. 2.

et quidem

3) in causis, quae rem priuatam, religionem et publicam vilitatem concernunt. II. 4. 3.

4) quod interdicta non sint actiones stricte sic dictae, II. 4. 4.

F

5) sed

5) fed actiones extraordinariae. II. 4. 5.

Hinc locum faciunt

6) mandatis in foro communi. II. 4. 6.

a) in genere. II. 4. 7.

b) in specie

1) mandatis cum clausula. II. 4. 8

2) mandatis sine clausula. II. 4. 9. et 10.

7) inhibitionibus in foro Saxonico. II. 4. 11.

II) speciatim

Quod interdicta

1) *ratione ipsius possessionis* sint

aut adipiscendae, INTERDICTVM ADIPISCENDAE
POSSESSIONIS.

De cuius speciebus iam supra actum est.

aut retinendae, INTERDICTVM RETINENDAE POSSESSIONIS. II. 4. 13 - 31.

Quo nos tuemur

vel in ipsa possessione

et quidem rei

aut corporalis

vel immobilis. INTERDICTVM VTI POSSI-
DETIS. II. 4. 14 - 16

vel mobilis. INTERDICTVM VTRVBI. II. 4. 31.

aut incorporalis. INTERDICTVM VTI POSSI-
DETIS VTILE. II. 4. 17-30

intuitu

a) superficiei. INTERDICTVM DE SVPER-
FICIE. II. 4. 17

b) seruitutum

Quo pertinet INTERDICTVM

1) *de itinere actuque privato*. II. 4. 18-20

2) *de aquaeductu*

spe-

speciatim

- a) *de aqua quotidiana*. II. 4. 21. et 22
- b) *de aqua aestiua*. II. 4. 23
- c) *de aqua castellana*. II. 4. 24. et 25
- d) *de riuis reficiendis*. II. 4. 26. et 27.

3) *de aqua fontana*. II. 4. 28

speciatim

- a) *de aquae hausta*
- b) *de pecoris ad aquam appulsu*

4) *de cloacis*

a) *priuatis*. II. 4. 29

b) *publicis*. II. 4. 30.

vel potissimum in possessionis exercitio (vid. pag. 38.)

et quidem

vel ipsius rei

Quo pertinet

- 1) NOVI OPERIS VNNCIATIO. II. 4. 42-48
- 2) INTERDICTVM QVOD VI AVT CLAM. II. 4. 49-51
- 3) INTERDICTVM *ex l. 7. in fin. D. de damno infecto*. II. 4. 52
- 4) INTERDICTVM *de his, quae vi fluminis in praedium alterius importata sunt*. II. 4. 53
- 5) INTERDICTVM *ne mihi vis fiat, quo minus thesaurum meum effodiam, tollam, exportem, et similia*. II. 4. 54
- 6) INTERDICTVM DE GLANDE LEGENDA. II. 4. 55
- 7) INTERDICTVM DE ARBORIBVS CAEDENDIS. II. 4. 56 et 57

F 2

vel

vel iuris

Quo spectat

- 1) INTERDICTVM DE MIGRANDO. II. 4. 58
- 2) INTERDICTVM DE PRECARIO. II. 4. 59-61.

aut recuperandae possessionis. (vid. pag. 38.) INTERDICTVM RECUPERANDAE POSSESSIONIS

- 1) secundum ius romanum

Quo pertinet INTERDICTVM VNDE VI. II. 4. 32-38

- 2) secundum ius canonicum

Quo pertinet ACTIO SPOLII. II. 4. 39-41.

- 2) *ratione obiecti* (vid. pag. 38.)

versentur

vel circa ius personarum

Quo, verbi gratia, spectat

1) INTERDICTVM DE HOMINE LIBERO EXHIBENDO

2) INTERDICTVM DE LIBERIS EXHIBENDIS

3) INTERDICTVM DE LIBERIS DUCENDIS.

De quibus iam supra actum est.

vel circa ius rerum

et quidem

vel circa ipsum ius

aut reale. INTERDICTVM REALE. II. 4. 12

aut personale. INTERDICTVM PERSONALE.

vel circa res.

Quae

vel diuini iuris

Quo pertinent

1) IN-

- 1) INTERDICTVM DE RE SACRA. II. 4. 62-64.
- 2) INTERDICTVM DE LOCO RELIGIOSO. II. 4. 65.

veluti

- a) INTERDICTVM DE MORTVO INFERENDO. II. 4. 66

A quo differt ACTIO IN FACTVM *de mortuo inferendo*, seu *de funere ducendo*, II. 4. 67.

- b) INTERDICTVM DE SEPVLCHRO AEDIFICANDO. II. 4. 68. et 69

A quo differt EDICTVM SEVERI, II. 4. 70.

vel humani iuris

Quae sunt

vel priuatae

Huc pertinent interdicta, quae ratione ipsius possessionis antea proposita sunt.

vel publicae

De interdictis, quae intuitu harum rerum locum habent, agitur

- 1) in genere. II. 4. 71
- 2) in specie quoad interdicta de locis publicis

a) terrestribus

Quo spectat INTERDICTVM

- 1) *ne quid in loco publico, vel itinere publico fiat.* II. 4. 72-74
- 2) *de via publica, itinere publico.* II. 4. 75. et 76
- 3) *de via publica et itinere publico reficiendo.* II. 4. 77
- 4) *de loco publico fruendo.* II. 4. 78

F 3

b) aqua-

b) aquaticis (1)

Quo spectat INTERDICTVM

- 1) ne quid in flumine publico, ripae eius fiat, quo peius nauigetur. II. 4. 79
- 2) ne quid in flumine publico ripae eius fiat, quo aliter aqua fluat, quam priori aestate fluxit. II. 4. 80
- 3) ne quis prohibeatur in flumine publico nauigare. II. 4. 81.
- 4) ne piscari prohibeatur. II. 4. 81
- 5) de ripa munienda. II. 4. 82
- 6) de aliis rebus, in quibus publicae utilitatis ratio nullas ambages permittit, vel ubi periculum in mora est.

S E C T I O III.

D E

CUMVLATIONE ACTIONVM.

(vid. pag. 13.)

Actiones vel seorsim, vel quatenus plures in vno libello coniunguntur, considerari possunt. Prius iam factum est. Itaque posterius adhuc restat. Quod in doctrina de cumulatione actionum consistit.

CUMVLATIO ACTIONVM est quando plures actiones in vno eodemque libello, ab vno eodemque actore, seu pluribus litis consortibus, proponuntur.

Hoc fit

vel aduersus vnum eundemque reum

CUMVLATIO OBIECTIVA

et quidem

aut alternatiue. CUMVLATIO ALTERNATIVA. III. 2-7.

aut simpliciter et copulatiue. CUMVLATIO ACTIONVM SIMPLEX

vel

vel ita, vt omnes vno processu pertractentur. CVMVLATIO SIMVLTANEA. III. 8 - II.

vel non, sed vna post alteram, ita, vt hac finita, nouo libello non opus sit.

CVMVLATIO SVCCESSIVA

Haec est permessa. Sic recte cumulantur,

- 1) actio praeparatoria et principalis
- 2) actio de partu agnoscendo cum hereditatis et alimentorum petitione
- 3) hereditatis petitio et actio familiae eriscundae
- 4) rei vindicatio et actio communi diuidundo
- 5) restitutio in integrum et hereditatis petitio. II. 12. et IO. in fin.

vel aduersus plures. CVMVLATIO SVBIECTIVA

Qui sunt

vel litis consortes. CVMVLATIO SVBIECTIVA LICITA. III. 12

vel non. CVMVLATIO SVBIECTIVA ILLICITA.

A cumulatione actionum differt concursus actionum. Quo enim cumulatio fieri possit, vt plures actiones concurrant, antea requiritur

Est autem CONCVRVS ACTIONVM pluralitas remediorum, quae eidem actori, seu pluribus litis consortibus, competunt

Et quidem

vel ad vnum eundemque finem

CONCVRVS ACTIONVM SIMPLEX

aut ita, vt, vno remedio instituto, adhuc alterum competat

CONCVRVS ACTIONVM SVCCESSIVS.

aut non. CONCVRVS ACTIONVM ELECTIVS.

vel ad diuersum finem

CONCVRVS ACTIONVM CVMVLATIVS

et qui-

44 SYSTEM. DESCR. DOCTRIN. DE ACTIONIBVS.

et quidem

aut contra vnum reum. CONCVRSVS ACTIONVM
OBIECTIVVS

aut contra plures, qui non sunt litis consortes.
CONCVRSVS ACTIONVM SVBIECTIVVS.

In CONCVRSV ACTIONVM SVCCESSIVO actori, quamdiu ius suum plenarie nondum consecutus est, vna ex successiue concurrentibus actionibus electa, eam, quae adhuc superest, instituire licet. *l. 20. §. 4. D. fam. ercisc.*

In CONCVRSV ACTIONVM ELECTIVO cumulatio non est permessa, *arg. l. 9. §. 1. D. de trib. act. l. 76. §. 8. de legat. II.* et praeterea regressus, facta electione, manet exclusus. *l. 34. §. 2. D. de obligat. et act.*

In CONCVRSV ACTIONVM OBIECTIVO cumulatio est permessa, si plures actiones in eodem processus genere tractari possunt, et non ultra numerum, lege speciali definitum, cumulentur. *l. 11. D. de iurisdic.*

In CONCVRSV ACTIONVM SVBIECTIVO cumulatio, ob maximam, quae inde oriri potest, confusionem, non toleratur. *l. 6. D. de except. rei iudic.*

Omnia egregie declarat perillustis ACHAT. LVDOV. CAROL. SCHMIDIVS in diuis. *de concursu actionum.* Ienae 1753.

Kd 123

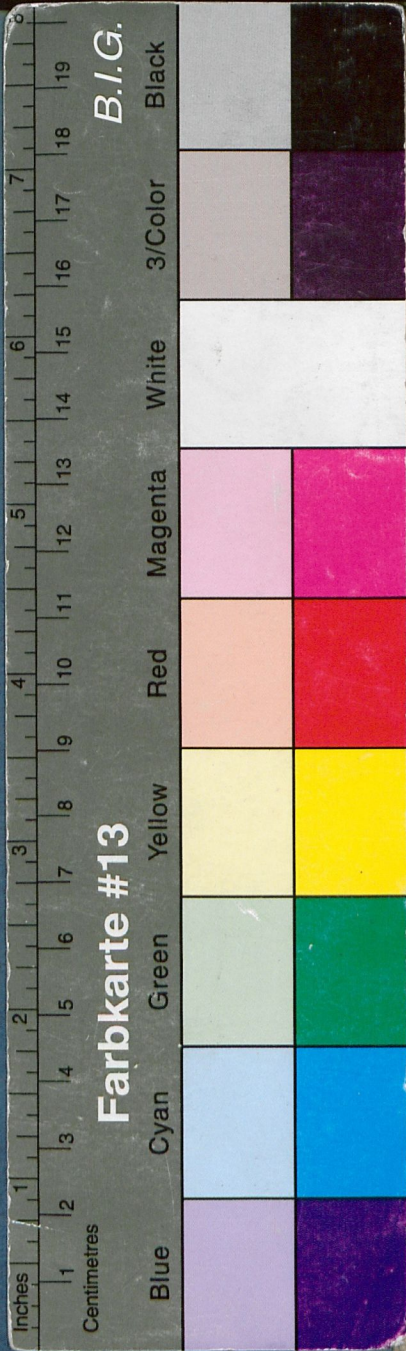
ULB Halle

3

007 128 754

D. IO. LVDOVICI SCHMIDII

INSTIT. PROF. PYBL. ORDIN. CVR. PROVINC. SAX. COMM.

FACVLT. IVRID. AC SCABIN. COLLEGII

ADESSORIS

1768

SYSTEMATICA
DESCRIP TIO

DOCTRINAE

DE

ACTI ONIBVS

272

Kd/23

IENAE

SVMTIBVS VIDVAE IO. RVD. CROEKERI

CIO IO CCLXVIII.

